

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ В СИСТЕМІ КАЗНАЧЕЙСТВА

О. В. Рубай, к. е. н., доцент, Львівський національний аграрний університет, o_rubai@ukr.net, orcid.org/0000-0001-6103-8422,
М. М. Богач, к. е. н., доцент, Львівський національний аграрний університет, mmbogach@ukr.net, orcid.org/0000-0002-2710-4155

Методологія дослідження. Методологія дослідження ґрунтується на використанні системного підходу, що полягає в комплексному дослідженні теоретичних і практичних аспектів управління фінансовими ресурсами в системі казначейства. У ході дослідження було використано такі методи: абстракції – при визначенні сутності процесу відкриття асигнувань на погашення зобов'язань; порівнянь – при визначенні переваг використання казначейської системи касового виконання бюджетів; аналізу й синтезу, системного підходу – для виокремлення сучасних проблем управління фінансовими ресурсами в системі органів казначейства та окреслення шляхів їх вирішення.

Результати. У статті розкрито зміст та продемонстровано значимість управління державними фінансовими ресурсами в системі казначейства. Висвітлено переваги використання казначейської системи касового виконання бюджетів. З'ясовано сутність процесу відкриття асигнувань на погашення зобов'язань розпорядників і одержувачів коштів з державного бюджету, що дозволяє оптимізувати процес доведення бюджетних асигнувань, забезпечуючи при цьому їх ефективне використання. Показано необхідність консолідації фінансових ресурсів на єдиному казначейському рахунку. Окреслено сучасні проблеми управління фінансовими ресурсами в системі органів казначейства та запропоновано шляхи їх вирішення.

Новизна. Набули подальшого розвитку рекомендації щодо управління залишками коштів на єдиному казначейському рахунку, що дозволить вирішити питання в напрямку покриття касових розривів та забезпечення ефективності використання тимчасово вільних коштів відповідно до вимог сучасних реалій.

Практична значимість наукового доробку полягає в обґрунтуванні рекомендацій, спрямованих на покращення управління фінансовими ресурсами в системі казначейства через використання казначейської системи касового виконання бюджетів, а також консолідації державних фінансових ресурсів на єдиному казначейському рахунку. Це дозволяє органам казначейства отримувати вичерпну інформацію про стан державних фінансів, а отже, оперувати фінансовими важелями економічного регулювання, контролювати їх цільове використання, прогнозувати майбутні залишки або нестачу бюджетних коштів.

Ключові слова: казначейство, управління фінансовими ресурсами в системі казначейства, система казначейства, касове виконання бюджету, єдиний казначейський рахунок, казначейське обслуговування бюджету, залишки коштів на єдиному казначейському рахунку.

Постановка проблеми. В умовах економічної кризи, зростає роль організацій, які накопичують державні фінансові ресурси та здійснюють контроль за їх цільовим використанням. Власне виконання такої ролі покладено на Державну казначейську служ-

бу, створення якої було викликане потребою у ефективному управлінні державними фінансовими ресурсами.

Незаперечним залишається той факт, що нині органи Державної казначейської служби України є одними із найактивніших

учасників управління загальнодержавними та регіональними фінансовими ресурсами завдяки можливостям використання прийнятих на законодавчому рівні механізмів та процедур обслуговування бюджетів всіх рівнів. При цьому, управління бюджетними потоками в процесі виконання бюджетів є однією із найбільш складних та водночас актуальних проблем. Окрім того, системне управління процесом виконання бюджетів є невід'ємною запорукою розвитку економіки в цілому.

Особливої уваги в умовах економічної кризи та пандемії вимагає вирішення проблем обмеженості фінансових ресурсів і відсутності ефективних механізмів управління ними у процесі касового виконання державного бюджету, які стають чинником нерациональних запозичень для покриття касових розривів; втрат від невикористання тимчасово вільних державних фінансових ресурсів; відсутності оперативності, прозорості та контролю за цільовим використанням бюджетних коштів, своєчасністю надходження учасникам бюджетного процесу державних коштів.

Саме тому сьогодні вимагає пошуку шляхів покращення функціонування казначейської системи виконання державного та місцевих бюджетів, підвищення її дієвості й ефективності, спрямованої на зміцнення державної фінансової системи, дотримання принципів повноти, прозорості, ефективності та результативності, цільового використання бюджетних коштів, покращення якості послуг, що надаються органами Казначейства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових праць у сфері управління державними фінансовими ресурсами показав, що теоретичні і практичні питання побудови та функціонування системи казначейства досліджувалися такими вченими, як: Стоян В. І., Даневич О. С., Мац М. Й. [2]. Вагомий внесок у розв'язання проблем управління фінансовими ресурсами в системі казначейства внесли Баранова В. Г., Курганська Е. І., Кублікова Т. Б., Пасічник Ю. В., Душко Н. В., Юрій С. М. і інші [3–4]. Проте, незважаючи на значні наукові досягнення у сфері управління фінансовими ресурсами в системі казначейства, однаково

залишається низка важливих питань, які потребують постійного дослідження.

Формулювання мети статті. Метою даної статті є дослідження існуючих проблем управління фінансовими ресурсами через систему казначейського обслуговування державного бюджету, пошук шляхів їх вирішення, а також способів підвищення якості казначейського обслуговування в цілому.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах глобалізації економіки наявність ефективної системи управління державними фінансами має фундаментальне значення для забезпечення стабільності національної бюджетної системи, а також загальної фінансової безпеки та стійкого економічного зростання кожної країни. Принципи і механізми, що лежать в її основі, є, з одного боку, фактором соціально-економічного розвитку країни, з іншого, – ефективним інструментом державного регулювання [1].

Створена система казначейства, мала б бути зацікавленою у достовірності та прозорості даних обліку і звітності, у чіткості проведення платежів без затримок, в управлінні фінансовими ресурсами не на власний розсуд, а чітко дотримуючись фінансової дисципліни та бюджетного законодавства – в умовах сьогодні важлива складова державного управління.

Система казначейства займає визначальне місце в управлінні фінансовими ресурсами держави. Саме вона є тим головним фінансовим інститутом держави, завдяки якому суттєвих змін зазнав процес управління видатками державного бюджету [2, с.6]. Запровадження казначейського обслуговування бюджетних коштів внесло суттєві новації та якісно нові підходи до управління фінансовими ресурсами як на державному так і на місцевому рівнях. З огляду на це, безумовно, змінились і правові взаємовідносини між усіма учасниками бюджетного процесу, що задіяні як на кожному рівні так і на кожній його стадії.

Практичний досвід показав, що в сучасних умовах органи Державної казначейської служби постають одними з найактивніших учасників у процесі управління державними та регіональними фінансовими

ресурсами завдяки використанню законодавчо прийнятих механізмів та процедур виконання державного і місцевих бюджетів відповідно до вимог бюджетного законодавства, оскільки саме від ефективності таких механізмів залежатимуть потенційні можливості економічного розвитку та фінансова безпека країни.

Як зазначає Ю. В. Пасічник, у сучасних реаліях України структури Державної казначейської служби повинні не лише обліковувати надходження та витрачання головними розпорядниками обмежених бюджетних ресурсів, а й пропонувати реальні кроки щодо покращення використання фінансових ресурсів. Таке завдання виникає у складних умовах глобалізованого світу, коли необхідно оперативно і оптимально приймати рішення щодо напрямів використання фінансових ресурсів бюджетного призначення. Це завдання повинно вирішуватись в органічній взаємодії з іншими фінансовими структурами – Міністерством доходів і зборів, Міністерством фінансів та іншими зацікавленими органами влади [3, с.8].

Управління охоплює весь процес формування та використання фінансових ресурсів стосовно доцільності та обґрунтованості здійснення фінансових операцій на всіх рівнях: від державного бюджету до місцевих. Успіх ефективного процесу управління в основному залежить від достатності фінансового забезпечення.

Опираючись на світовий досвід та вітчизняну практику можна сказати, що найкращий результат в управлінні державними фінансовими ресурсами забезпечує використання казначейської системи касового виконання бюджетів.

Переведення на казначейське обслуговування державного та місцевого бюджетів було, без сумніву, правильним кроком і мало позитивний результат [4, с.235]. Переваги казначейського обслуговування переконливо свідчать про те, що він є ефективним і доцільним, оскільки сприяє:

- вчасно і в повному обсязі здійснювати зарахування надходжень до бюджетів;
- оперативно опрацьовувати та надавати необхідну інформацію про поступлен-

ня коштів органам державного управління та місцевого самоврядування;

- здійснювати ефективний та своєчасний перерозподіл бюджетних ресурсів задля виконання задач соціальної політики, а також можливість нагромаджувати ресурси задля реалізації державних програм і розрахунків за зобов'язаннями;

- забезпечити прозорість бюджетного процесу й підвищити ефективність використання бюджетних коштів;

- покращити прийоми і методи державного фінансового контролю в системі казначейства.

Слід також відмітити, що з метою забезпечення оптимального використання фінансових ресурсів держави підприємствам і організаціям, які фінансуються з державного бюджету, проводиться відкриття асигнувань на погашення зобов'язань, прийнятих ними та зареєстрованих в органах казначейства. Відкриття асигнувань на погашення зобов'язань розпорядників і одержувачів коштів з державного бюджету дозволило оптимізувати процес доведення бюджетних асигнувань із забезпеченням ефективного їх використання, мінімізуючи залишки коштів на рахунках, оскільки вони гарантовано забезпечені ресурсами єдиного казначейського рахунку. Фінансування з ЄКР здійснюється тільки відповідно до бюджетного розпису й не передбачає ніякого відхилення.

Проте сьогодні особливу увагу слід приділити вирішенню ще однієї проблеми це – наявність залишків на рахунках розпорядників значних сум невикористаних коштів бюджету. Значною мірою утворення цих залишків коштів на рахунках розпорядників виникає через розрив в часі між виділенням асигнувань головними розпорядниками бюджетних коштів розпорядникам коштів нижчого рівня та взяття останніми зобов'язань перед суб'єктами господарювання, які виконали роботи чи надали послуги. Існує низка чинників, які зумовлюють утворення залишків бюджетних коштів, зокрема це:

- грошові кошти залишаються на реєстраційних рахунках розпорядників бюджетних коштів через відсутність належно оформлених підтверджувальних документів;

– грошові кошти залишаються на рахунках, доки здійснюється їх розподіл між головними розпорядниками, розпорядниками коштів нижчого рівня, одержувачами коштів;

– порушення головними розпорядниками коштів та їх підвідомчими установами та організаціями вимог нормативних документів щодо реєстрації зобов'язань у казначейському обліку та оплати рахунків;

– накопичення значних сум коштів на спеціальних реєстраційних рахунках для здійснення платежів наступних періодів.

Значні обсяги залишків коштів, так само як і їх недостатність, призводять до зниження ефективності управління коштами. Виходом з неї може бути проведення на фінансовому ринку операцій з розміщення тимчасово вільних бюджетних коштів на депозитних рахунках у Національному банку України та установах комерційних банків, що забезпечить додаткове джерело доходів та дозволить зменшити навантаження на видаткову частину державного бюджету, а також здійснювати розміщення тимчасово вільних коштів єдиного казначейського рахунку шляхом придбання облігацій внутрішньої державної позики, водночас слід з'ясувати зобов'язання щодо їх продажу та подальшого повернення бюджетних коштів до кінця року.

Ми підтримуємо думку про те, що механізм з управління залишками грошових коштів на сучасному етапі не розроблений. В умовах незначних дохідних джерел і нерівномірності надходження коштів до державного бюджету це негативно позначається на виділенні асигнувань на здійснення видатків на соціальні виплати; не відповідає потребам держави і призводить до того, що за умови постійної нестачі грошових коштів для здійснення видатків державного бюджету значні кошти, наявні в залишках на рахунках, практично вилучено з грошового обігу і не використовуються тривалий час [2, с.98].

Участь казначейства в управлінні фінансовими ресурсами держави стикається з вимогою часу вирішувати складні й багатопланові проблеми, пов'язані із формуванням адекватного сучасним вимогам бюджетного законодавства; вдосконалення бюджетного

процесу та міжбюджетних відносин; політики управління бюджетними коштами, спрямованої на створення такого механізму оперативного управління державними фінансовими ресурсами, який забезпечить своєчасність розрахунків за зобов'язаннями держави і сприятиме вирішенню проблеми незбалансованості в часі надходжень і видатків державного бюджету.

Усі ресурси держави повинні працювати максимально ефективно з дотриманням принципу наявності мінімально необхідної суми залишків коштів на рахунках Державного казначейства. З цієї точки зору найбільш прийнятним є використання ЄКР, який дозволяє оптимізувати процес управління державними коштами.

Концентрація на єдиному казначейському рахунку дозволяє не лише акумулювати фінансові ресурси, контролювати їх цільове використання, прогнозувати майбутні залишки або нестачу бюджетних коштів, а й показує його роль у процесі управління. Від того, яким чином буде організовано роботу системи казначейства, насамперед такої його функції, як управління фінансовими ресурсами, залежатимуть і виконання бюджету, і макроекономічні процеси в державі. За наявності своєчасної і достовірної інформації про надходження до бюджету, здійснені видатки та наявні зобов'язання можна оперативнo ухвалювати рішення щодо розміщення тимчасово вільних залишків або здійснення запозичень. Як показує практика, динаміка наявності бюджетних коштів на єдиному казначейському рахунку протягом бюджетного періоду зазнає значних коливань, про що свідчать дані про залишки коштів на ЄКР наведені у таблиці 1 та на рисунку 1.

Якщо до 2015 року фіксувалися стабільні показники залишків коштів на ЄКР, то з 2016 року відзначаємо значні коливання та основну тенденцію до їх зростання. Упродовж 2010–2014 років спостерігаємо найбільший відтік коштів з ЄКР в кінці бюджетного року, що логічно пояснюється його завершенням і бажанням розпорядників бюджетних коштів максимально освоїти затверджені асигнування. Однак, протягом 2015–2019 років, ситуація дещо змінилася і спостерігається тенденція до збільшення

залишків бюджетних коштів на ЄКР, які не використовуються бюджетними установами і організація.

Результати досліджень свідчать про необхідність запровадження комплексних заходів до управління бюджетними кошта-

ми, які полягатимуть не тільки у визначенні залишків коштів на єдиному казначейському рахунку, але й порівнянні виявлених тенденцій з прогностичними показниками, з'ясуванні причин значних відхилень від мінімально допустимого значення.

Таблиця 1

Вхідне сальдо ЄКР у 2010–2020 роках, на початок місяця, млн. грн.

місяці	Роки											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
січень	1 055	2 724	2 062	458	1 739	3 008	9 017	14 258	5 099	9 861	17 548	
лютий	1 835	6 036	4 255	4 047	4 721	8 792	16 718	34 869	20 105	11 928	12 067	
березень	1 334	7 755	4 703	2 773	3 590	14 615	16 826	34 115	9 853	8 196	17 182	
квітень	5 412	6 158	5 726	3 579	3 960	26 674	21 049	32 812	8 309	14 863	10 517	
травень	6 312	9 441	5 640	3 766	3 811	23 560	16 245	31 071	5 546	36 850	17 632	
червень	5 478	17 182	7 878	4 108	8 053	27 746	18 413	43 872	11 489	29 539	32 489	
липень	7 352	7 797	5 632	3 754	3 729	25 446	17 996	45 145	9 388	12 958	75 701	
серпень	8 713	8 180	3 644	3 925	6 570	33 271	10 997	44 069	1 995	48 968	51 693	
вересень	13 806	11 053	6 608	3 990	13 412	45 853	23 763	63 151	27 085	61 830	-	
жовтень	8 751	6 307	2 311	4 073	10 055	47 128	13 472	60 031	21 388	61 618	-	
листопад	5 749	5 332	1 762	410	8 476	43 624	15 865	48 564	14 645	53 086	-	
грудень	10 926	6 217	8 834	1 197	6 767	47 957	27 564	54 104	17 205	55 006	-	

Джерело: [5]

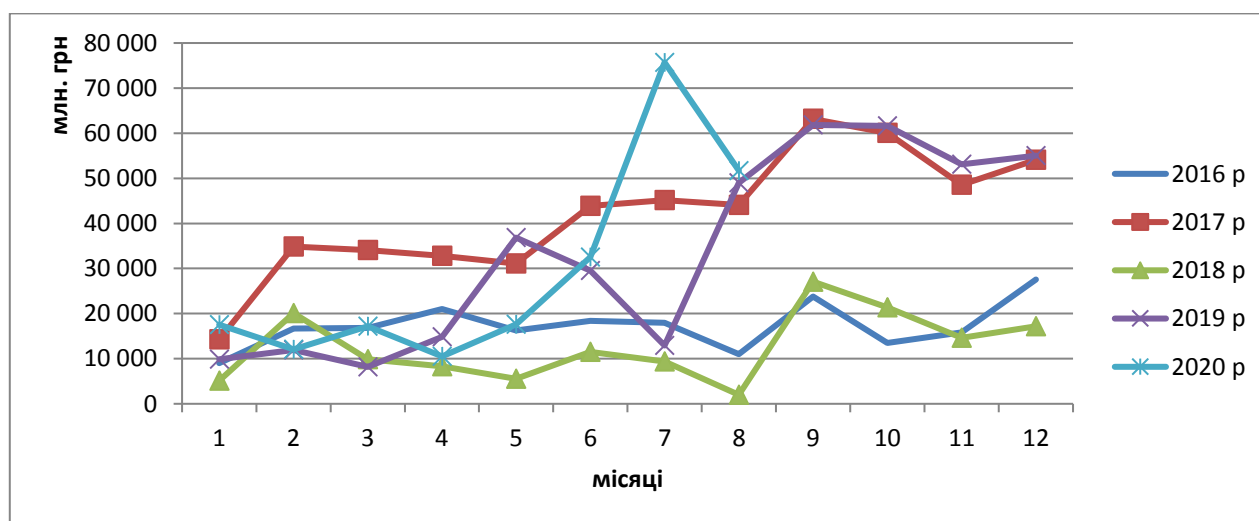

Рис.1 Динаміка залишків коштів на єдиному казначейському рахунку

Джерело: [5]

Запровадження розрахунків через систему електронних платежів Національного банку України (СЕП НБУ) і Єдиного казначейського рахунку (ЄКР) дозволило значно прискорити розрахунки та виконання державного та місцевих бюджетів, акумулювати бюджетні кошти із наступним їх розподілом та перерозподілом, вести контроль та

оперативне у правління ресурсами на всіх рівнях. Функціонування ЄКР забезпечує [6]:

- можливість швидкої мобілізації коштів, які протягом дня надходять на рахунки, відкриті в органах Державного казначейства, та використання їх для проведення бюджетних видатків і здійснення інших операцій, що не суперечать законодавству України;

– надання інформації органам законодавчої та виконавчої влади за здійсненими на ЄКР операціями;

– оптимальні можливості для прийняття представниками законодавчої та виконавчої влади оперативних рішень щодо забезпечення ефективного використання коштів бюджетів всіх рівнів.

Без режиму єдиного казначейського рахунку процес управління фінансовими потоками в Україні стає неможливим, принаймні на етапі перехідного періоду економіки. Специфікою роботи ДКУ у здійсненні попереднього та поточного контролю є його належність до учасників СЕП НБУ, що потребує перевірки всіх документів. Значна оборотність фінансових потоків, що перерозподіляється через систему казначейства, вимагає здійснення постійного контролю за їх ефективним використанням [7, с.184].

Слід зазначити, що входження Державного казначейства України до системи електронних платежів НБУ значно скоротило терміни проходження бюджетних коштів до розпорядників. Зазначена динаміка характерна не тільки для стану ресурсів держави в цілому, але й для стану наповнення місцевих бюджетів [8].

Володіючи своєчасною і достовірною інформацією про надходження до бюджету, здійснені видатки та наявні зобов'язання, можна оперативно ухвалювати рішення щодо розміщення тимчасово вільних залишків або здійснення запозичень. Одним із важелів управління ресурсами, що використовується казначействами багатьох країн, є злиття залишків коштів на єдиний рахунок в кінці дня, з метою залучення коштів для інвестування у відповідні інструменти на фінансовому ринку або у визначенні обсягів коштів, які необхідно залучити.

Однак сьогодні зазначений механізм управління коштами державного бюджету поки що не працює. Акумуляція у бюджеті значних грошових ресурсів створює можливість для забезпечення рівномірного розвитку економіки в цілому на всій території держави. Бюджетні кошти у сукупності з іншими джерелами фінансових ресурсів є основою для здійснення соціальних перетворень.

Окрім того, бюджет має нівелювати соціальні наслідки розшарування громадян за матеріальним станом, спричинене переходом до ринкових умов господарювання. За цих умов особливого значення набуває контроль за кругообігом бюджетних коштів для досягнення економічних цілей згідно з чинними законодавчими актами.

Висновки. В умовах складного фінансового стану економіки, який характеризується зниженням надходжень до бюджетів та обмеженістю бюджетних коштів, держава змушена шукати нові альтернативні методи й шляхи мобілізації та ефективного управління фінансовими ресурсами. Зміст отриманих результатів становить наступне:

– наявність сьогодні ефективної системи управління державними фінансовими ресурсами відіграє важливу роль в забезпеченні стабільності національної бюджетної системи, фінансової безпеки та стійкого економічного росту країни;

– в сучасних умовах органи Державної казначейської служби постають одними з найактивніших учасників у процесі управління державними та регіональними фінансовими ресурсами завдяки використанню законодавчо прийнятих механізмів та процедур виконання державного і місцевих бюджетів відповідно до вимог бюджетного законодавства;

– найкращий результат в управлінні державними фінансовими ресурсами забезпечує використання казначейської системи касового виконання бюджетів;

– ще одним кроком ефективного управління фінансовими ресурсами в системі казначейства є відкриття асигнувань на погашення зобов'язань розпорядників і одержувачів коштів з державного бюджету, що дозволило оптимізувати процес доведення бюджетних асигнувань із забезпеченням ефективного їх використання;

– забезпечення ефективного управління фінансовими ресурсами держави стало можливим через їх консолідацію на єдиному казначейському рахунку, що дозволило органам казначейства отримувати вичерпну інформацію про стан державних фінансів, а отже, оперувати фінансовими важелями економічного регулювання, контролювати їх цільове використання, прогнозувати май-

бутні залишки або нестачу бюджетних коштів.

Юрій // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Economics/69190.doc.htm

Література

1. Стратегія модернізації системи управління державними фінансами: Затв. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.10.2007 р. №888-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/95213972>.
2. Курганська Е. І. Система казначейства: управління фінансовими ресурсами: монографія / Е. І. Курганська, Т. Б. Кублікова. – Одеса : ОНЕУ, 2015. – 323 с.
3. Пасічник Ю. В. Менеджмент фінансових ресурсів у системі казначейства України / Ю. В. Пасічник // Збірник наукових праць ЧДТУ. – Випуск 33. – Частина II. – С. 7–11
4. Стоян В. І. Казначейська система: підручник / В. І. Стоян, О. С. Даневич, М. Й. Мац // 3-тє вид. змін. і доп. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 868 с.
5. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.treasury.gov.ua>
6. Положення про Єдиний казначейський рахунок. Наказ Державного казначейства України від 26.06.2002 р. – № 122 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uazakon.com/document/spart83/inx83586.htm>
7. Баранова В. Г. Менеджмент фінансових потоків в казначейській системі / В. Г. Баранова, Е. І. Курганська // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – Випуск 2 (53). – С. 181–188.
8. Душко Н. В. Управління фінансовими ресурсами в системі казначейства / Н. В. Душко, С. М.

References

1. Stratehiia modernizatsii systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy: Zatv. Rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17.10.2007 r. №888-r. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/95213972>.
2. Kurhanska, E.I., & Kublikova, T.B. (2015). Systema kaznacheistva: upravlinnia finansovymy resursamy. Odesa: ONEU.
3. Pasichnyk, Yu.V. Menedzhment fi-nansovykh resursiv u systemi kaznacheistva Ukrainy. Zbirnyk naukovykh prats ChDTU, Issue 33, Part II, 7-11.
4. Stoian, V.I., Danevych, O.S., & Mats, M.I. (2014). Kaznacheiska systema. (3-d ed., rev.). Kyiv: «Tsentr uchbovoi literatury».
5. Ofitsiinyi sait Derzhavnoi kazna-cheiskoi sluzhby Ukrainy Retrieved from <https://www.treasury.gov.ua>
6. Polozhennia pro Yedyni kaznachei-skyi rakhunok. Nakaz Derzhavnoho kaznacheistva Ukrainy vid 26.06.2002 r. № 122 Retrieved from <http://uazakon.com/document/spart83/inx83586.htm>
7. Baranova, V.H., & Kurhanska, E.I. (2014). Menedzhment finansovykh potokiv v kaznacheiskii systemi. Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen, Issue 2 (53), 181-188.
8. Dushko, N.V., & Yurii, S.M. (2010). Upravlinnia finansovymy resursamy v systemi kaznacheistva. Retrieved from http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Economics/69190.doc.htm

УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РЕСУРСАМИ В СИСТЕМЕ КАЗНАЧЕЙСТВА

*О. В. Рубай, к. э. н., доцент, Львовский национальный аграрный университет,
М. М. Богач, к. э. н., доцент, Львовский национальный аграрный университет*

Методология исследования. Методология исследования основывается на использовании системного подхода, заключается в комплексном исследовании теоретических и практических аспектов управления финансовыми ресурсами в системе казначейства. В ходе исследования было использовано следующие методы: абстракции – при определении сущности процесса открытия ассигнований на погашение обязательств; сравнения – при определении преимуществ использования казначейской системы кассового исполнения бюджетов; анализа и синтеза, системного подхода – при выделении современных проблем управления финансовыми ресурсами в системе органов казначейства и обозначения путей их решения.

Результаты. В статье раскрыто содержание и продемонстрирована значимость управления государственными финансовыми ресурсами в системе казначейства. Освещены преимущества использования казначейской системы кассового исполнения бюджетов. Выяснена сущность процесса открытия ассигнований на погашение обязательств распорядителей и получателей средств из государственного бюджета, что позволяет оптимизировать процесс доведения бюджетных ассигнований, обеспечивая при этом их эффективное использование. Показана необходимость консолидации финансовых ресурсов на едином казначейском счете.

Определены современные проблемы управления финансовыми ресурсами в системе органов казначейства и предложены пути их решения.

Новизна. Получили дальнейшее развитие рекомендации по управлению остатками средств на едином казначейском счете, позволяющие решить вопрос в направлении покрытия кассовых разрывов и обеспечения эффективности использования временно свободных средств в соответствии с требованиями современных реалий.

Практическая значимость научного наследия заключается в обосновании рекомендаций, направленных на улучшение управления финансовыми ресурсами в системе казначейства через использование казначейской системы кассового исполнения бюджетов, а также консолидации государственных финансовых ресурсов на едином казначейском счете. Это позволяет органам казначейства получать исчерпывающую информацию о состоянии государственных финансов, а следовательно, оперировать финансовыми рычагами экономического регулирования, контролировать их целевое использование, прогнозировать будущие остатки или недостаток бюджетных средств.

Ключевые слова: казначейство, управление финансовыми ресурсами в системе казначейства, система казначейства, кассовое исполнение бюджета, единый казначейский счет, казначейское обслуживание бюджета, остатки средств на едином казначейском счете.

FINANCIAL RESOURCES MANAGEMENT IN THE TREASURY SYSTEM

O. V. Rubai, Ph. D (Econ.), Associate Professor, Lviv National Agrarian University,

M. M. Bogach, Ph. D (Econ.), Associate Professor, Lviv National Agrarian University

Methods. The research methodology is based on the use of a systems approach, it consists in a comprehensive study of the theoretical and practical aspects of the management of financial resources in the treasury system. In the course of the study, the following methods were used: abstraction – in determining the essence of the process of opening appropriations for repayment of obligations; comparison – when determining the advantages of using the treasury system for cash execution of budgets; analysis and synthesis, systems approach - when highlighting modern problems of financial resources management in the system of treasury bodies and identifying ways to solve them.

Results. The article reveals the essence and significance of the system of management of public financial resources in the treasury system; the advantages of using the treasury system of cash execution of budgets are highlighted; clarified the essence of opening appropriations to repay the obligations of managers and recipients of funds from the state budget, which optimized the process of proving budget allocations, ensuring their effective use; shows the need to consolidate financial resources in a single treasury account. The modern problems of financial resource management in the system of treasury bodies are outlined and the ways of their solution are offered.

Novelty. Recommendations have been further developed for managing the balances of funds in the single treasury account, which allow to resolve issues in the direction of covering cash gaps; as well as recommendations on the efficiency of use of temporarily free funds in accordance with the requirements of modern realities.

Practical value of the scientific work is to substantiate the recommendations aimed at improving the management of financial resources in the treasury system, through the use of the treasury system of cash budgets, as well as consolidation of public financial resources in a single treasury account, which allows treasury and, consequently, to operate with the financial levers of economic regulation, to control their intended use, to forecast future balances or lack of budget funds.

Keywords: treasury, management of financial resources in the treasury system, treasury system, cash execution of the budget, single treasury account, treasury service of the budget, balances of funds on the single treasury account.

Надійшла до редакції 06.08.20 р.